

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ograke dežele za vse leta 26 K, za pol leta 18 K, za četr leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 80 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse sto 24 K, za pol leta 12 K, za četr leta 8 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leta 22 K, za pol leta 11 K, za četr leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znača poština. — Na naročbe brez [istodobne vposiljave naročnine] se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od petek-vrste po 12 h, če se se oznanilo tiski enkrat, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se tiski trikrat ali večkrat. — Dopolni se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vratajo. — Uredništvo in upravljanje je v Knaflovi ulicih št. 5, tu sicer uredništvo v I. nadstropju, upravljanje pa v pritliju. — Upravnemu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Jesenice.

Lepe načrte si je bila napravila nemška stranka na Jesenicah, da dobi občino v svoje roke, da napravi iz Jesenic nemško trdnjava. Na spomlad prihodnjega leta naj bi se uresničili ti načrti, naj bi zaplapolala nad Jesenicami frankfurtska zastava. Nemci so smehljaje zrli na silno težavno in požrtvovalno agitacijo Slovencev, zakaj prepričani so bili, da ostane ta agitacija brez uspeha in da pri prihodnjih volitvah na spomlad l. 1906. zmaga nemška stranka v prvem in v drugem razredu. Računalni so pri tem na pomoč nove železnice, pri kateri je nastavljenih več Nemcev, ki imajo v prvem razredu volilno pravico, in računalni so s tem, da pridejo nekateri slovenski volilci iz drugega volilnega razreda v tretji volilni razred, vsled česar bi bil Nemcem tudi drugi volilni razred zagotovljen.

Lepi so bili ti nemški načrti, ali — izjavili so se dne 5. marca, ko je jeseniški občinski odbor izvolil trinajst častnih občanov. S to izvolitvijo se ni samo zaslужnim možem izkazalo zasluzeno počeščenje, marveč se jim je podelila tudi volilna pravica v jeseniški občini.

In to je, kar nemško stranko togoti, ker s tem so uničeni nemški naklepi glede pridobitve jeseniškega občinskega odbora. Nemško upanje na zmago pri občinskih volitvah na spomlad l. 1906. je splaval po Savi, vsaj vedenje v občinskem zastopu si Nemci prav gotovo ne pridobe.

V svoji jezi poskušajo zdaj Nemci sprožiti veliko akcijo, da bi se izvolitev častnih občanov razveljavila. Danes prijavljata graška »Tagespošta« in graški »Tagblatt« doslovna enaka članka o jeseniških častnih občanib, v katerih se pozivlja deželnemu odboru in deželna vlada, da naj razveljavita izvolitev častnih občanov in se v ta isti namen kličejo na pomoč državni poslanci.

V teh člankih je pred vsem dragoceno priznanje, da se gre nemški stranki na Jesenicah za to, da kot

LISTEK.

Perorisi izza rimskih kulis.

Rimski klerikalci so človek, ki se za nobeno stvar tako malo ne meni, kakor za božje zapovedi in nobena stvar mu ni tako malo znana, kakor nauki svetnikov in cerkvenih učiteljev.

Ljubite svoje sovražnike in molite za tiste, ki vas žalijo, je učil Kristus, a njegovim namestnikom niti v sanjah ne hodi na misel, da bi se ravnali po ti zapovedi.

Ne vračajte zla z zlom, nego blagoslavljajte, saj ste poklicani, da imate blagoslov za svojo dedičino, je učil sv. Peter, ali na vsem svetu ga ni klerikalca, ki bi se tega držal.

Sveti papež Gregor je učil: Kdor se za zlo samo zato ne maščuje, ker ne more, ta ni potrebitiv. No, svetovna povestnica priča, da so bili klerikalci vedno pravi tigri maščevalnosti.

nemška stranka dobi občino v svoje roke. Doslej je to nemška stranka vedno tajila in zagotavljala, da ji je le na tem, da dobi tovarna na Savi primeren vpliv na občinsko upravo, sicer pa da nima nobenih namenov, ki bi mogli Slovence vznemirjati. Zdaj torej imamo izrečno priznanje, da se gre za osvojitev slovenskih Jesenic. Sicer smo vedeli, da se to namerava, ali da so Nemci zdaj ta svoj namen tudi priznali, nam je vendar prav ljubo. Zdaj bodo spreghledali tudi tisti Slovenci, ki doslej niso verjeli, da ima nemška stranka na Jesenicah take namene.

Obeta akcije se pa ni pravničati. To nemško kričanje nasili samo na smeh. Volitev se je izvršila strogo zakonito in zato ne moreta ne deželni odbor in ne deželna vlada in ničesar storiti, tudi če bi hotela. Izvolitev častnih občanov spada med avtonomne posle vsake občine in se sme razveljaviti tak sklep samo, če se je kršil zakon. Na Jesenicah se je postopalo strogo zakonito. Najboljši dokaz, da se je res postopalo točno po določbah veljavnih zakonov, je pač to, da nemorejo Nemci navesti niti sence kake ne-korektnosti, niti najmanjšega pogreška. Proti izvolitvi častnih občanov ugavarjajo zgolj in edino iz nemškonacionalnih nagibov, svoj ugovor utemeljujejo zgolj s tem, da novi častni občani pri volitvah — ne bodo glasovali z nemško stranko.

Na take ugovore se pa ne more in ne sme ozirati ne deželni odbor, ne deželna vlada in tudi osrednja vlada ne more ničesar storiti, ako neče kršiti postave in mesto po pravici postopati z nasilstvom.

Naj torej Nemci kriče kolikor hočejo, saj s tem vlivajo samo — olja v ogenj.

Tolovajstvo v Knežaku.

Kako znajo žegnani farizeji resnico zavijati, je razvidno iz zadnjih številk »Slovenca«. Nas seveda to ni prav nič presenetilo, ker poznamo

te vrste resnicoljubnih ljudi pravnoter do obistu in nismo od teh podlih popov nikdar kaj boljšega prisluhivali. Pobeljeni grobovi! Po njih mnemuji bi se morali najbrže napadenci v Knežaku nahujskanim razbojniki še prav ponižno zahvaliti, da so jih blagovolili nekoliko pobiti! Ker nimamo na dan po 24 ur prostega časa, se bomo v svojem odgovoru omejili le na to, da pribijemo nekatero značilnejše laži. »Slovenec« piše, da je prikorakalo nad stot-kat-narodnih volilcev pred županovo hišo. To je laž, žegnani lažniki! Bilo vas je ravno 67, včetve 2 popa, mežnarja, organista, 5 Koričanov in nekaj radovednih nevolilcev, ki ste mrkljih obrazov prišli na volišče. To je jedva četrta vseh volilcev v Knežaku! In še teh ste najmanj polovico osleparili, ker ste jih nalagali, da boste volili Čučka! Zdaj so vam to katoliško narodni možje, a prej ste o tem previdno molčali! — Trditve, da je nekdo streljal iz županove hiše in daje župan porinil Markovca proti Frajtu je najnesramnejša farška laž, kar so si jih izmisli, ki pa ob enem v polni meri potruje naše mnenje o častivrednem značaju te pakaže. Ali zapomnite si dobro, da vas niti ta zlobna trditev ne reši zasluzenega plačila. Le tolažite se, dokler je še čas, potem pojrete — na ričet. Namesto, da bi zdaj ti popje mirili ljudi, ki so jih brezvestno zapeljali in v nesrečo pripravili, jih pa še vedno hujskajo z očividnim namenom, da bi provocirali novo še večjo nesrečo. Te hijene kar koprino po krvi in po uboku. Ali vam ni še dovolj? Seveda ne! Ogromna vedenja občanov se vam ni dala premotiti vzlje skrivnim spletjam, ki ste jih bili vprizorili. Ostali so trdni in zdaj hvalijo Boga, da niso prišli v vašo družbo. A tudi vaše žrtve vas že preklinjajo. Le preparirajte krive priče, kolikor hočete; le sklicujte skrivne shode, nič vam ne pomaga. K večjemu boste imeli par žrtev več na vesti. »Druge

tako, da so pijane, kakor bi se napile najnevarnejšega žganja. Fanatiziran kmet, fanatizirana ženska je v svoji verski vnemi podobna bitju, ki je pijano tako, da bo svojo pijanost prespalno šele v grobu.

Toda mi nikakor nimamo nomena, izpolnjevati besed, ki jih je Faust zaklical menihu:

Was bist du, Mönch, zu stören mich gekommen?
Ich kenn euch wohl und hass' euch längst ihr Frommen!
Willst du ums Haupt dein Zingulum verstohlen
Mir werfen, wie die Schlinge einem Fohlen?

Ich rache dein und spotte ganz gewaltig
Der Metze Babels, alt und missgest a'tig.

Kakor rečeno, nečemo mi delati v tem smislu, pač pa hočemo v teh »Perorisi izza rimskih kulis« sem in tam podajati črtice iz življenja in delovanja rimskega klerikalizma.

Začeti hočemo s tem, da opozrimo slovensko občinstvo na boj, ki so ga začeli nemški katolički duhovniki proti političnemu katolicizmu. Pri nas Slovencih je škof Jeglič najizrazitejši zastopnik političnega kato-

Goče« ste pisali v »Slovenecu«. Res je, druge Goče, le v veliko vedje obseg. Spravili ste 50 do 60 ljudi v nesrečo, ogromna večina občanov pa vas obsoja in se s studom obrača od takih — božjih namestnikov. Žalostna vam majka!

Vojna na Daljnem Vztoču.

Kuropatkinovo poročilo o umikanju.

General Kuropatkin je poslal 11. t. m. tole poročilo: Ob fronti druge armade, kjer sem bil sam navzoč, je današnja noč pretekla brez bojev. Zadnji voji te armade pod poveljstvo generala Heršlmana so ostali danes do 7. ure zjutraj na svojih pozicijah v bližini železniške postaje Šušitaj. O tretji armadi nisem prejel nobenega poročila. Deli prve armade so bili danes zjutraj oddaljeni od Tielina 25 do 30 vrst na jugu in jugovzhodu.

Sovražnik je danes napadel samo zadnje voje tretjega sibirskega korpusa. Prva armada se umiče na že preje za vso vojsko določene pozicije. Po poročilu poveljnika tretje armade so zadnji voji te armade danes zasedli pozicije na mandarinški cesti, ki so oddaljene 25 vrst od Tielina. Pred temi voji so se pojavili samo neznačni sovražni oddelki, zlasti konjenica.

V bojih, ki so neprestano trajali več dni, so značale izgube 50 000 mož. Umikanje iz Mukdena je bilo silno nevarno in težavno. Zadnji voji so se umikali v polnem redu in so se ustavljali samo na točkah, ki so bile že preje v to določene. Vsled neprestanih japonskih napadov na mandarinško cesto, je bilo umikanje zlasti težavno za tren. Mi nismo korakali po cestah, marveč preko polja,

Ker se nahaja med Tielinom in Mukdenom mnogo rek s strimi brezovi, so se vozovi opetovano moralni ustaviti in se druga za drugim pomikati naprej, kar je zlasti zaviralo umikanje. Sovražnik je dobil znatna okrepljenja. Po izpovedbi ujetnikov se je bitke udeležila tudi Nogijeva armada in več drugih novih divizij.

Ta boj traja že dokaj let. Operovano smo že opozarjali nanj in obširno govorili o nazorih, ki so jih razvili umrli katolički prelat Fr. Ks. Kraus, potem katolička duhovnika in profesorja Schell in dr. Müller, bivši dunajski vseučiliški profesor, katolički prelat Eberhart in slovenski župnik Vogrinec. Vatikan je sicer to prizadevanje že opetovano obsodil, ali prenehalo vendar ni.

Srednje vsega tega gibanja med Nemci je društvo, ki se imenuje po omenjenem prelatu Krausovo društvo in ki razvija v Monakovem prav živahnjo delavnost. Pred nekaj tedni je imelo to društvo zborovanje, na katerem je katolički duhovnik dr. Gerberts razpravljal o verskem in o političnem katolicizmu in je posebno značilno in dobro karakterizoval vernost tiste mase, ki jo klerikalci na Slovenskem imenujejo »naše dobro ljudstvo«, pri kateri je pa vernost postala čisto navaden paganismus.

(Konec prih.)

Z ozirom na neznačno oddaljenost z Japonske in lahko dovažanje z morja je japonska armada ohranila vedno isto mod. Vzpričo že za časa miru izborno organiziranega vohunstva so Japonci natanko poznali pozicije naše armade.

Z dne 12. t. m. pa poroča Kuropatkin: Po poročilu poveljnika zadnjih vojev se je dogralo, da se nahaja v strelni daljavi naših topov poldruga sovražna divizija, vendar pa ni došla nobena vest o resnejših bojih.

Po poročilu poveljnika druge armade je moral prvi sibirski streški polk prestati hude boje. Ta polk se je umikal med ognjem sovražnika, ki je prodiral od zapada, nanj pa so streljali tudi sovražni voji z vzhoda.

Polkovniku Lešu se je posrečilo od tega polka rešiti tri častnike, 150 mož z zastavo in eno batarijo. Ta polk je v boju dne 6. t. m. izgubil preko 1000 mož. Od Jurjevskega polka 25. divizije je ostalo samo 619 mož in 2 častnika.

Poročilo maršala Ojame.

Iz Tokija se brzojavlja: Maršal Ojama poroča, da se sovražnikove izgube v smeri proti Hinkingu še niso mogle dognati. Preko 800 mrtvih trupel ruskih vojakov se je že našlo. Po izpovedbi ujetih Rusov je bila 71. divizija skoro popolnoma uničena. Dasi so Rusi svoje zaloge in skladisca v Mačuntanu in v drugih krajih sežgali, vendar smo dobili v roke veliko množino krme, streljiva in druge vojnega materijala.

V Sinmintru je japonska posadka ujela nekega ruskega častnika, ki je prišel iz Sanghaja. Dotični oficir se je vdal pred Port Arturjem in je bil izpuščen na častno besedo. Častnik je dano besedo prelomil.

Japonsko sobotno poročilo.

V Tokio je došlo 11. t. m. sledče uradno poročilo: Naše čete v distriktu Shingkinga so zasledovale sovražnika in ga spodile z visokega terena Fušun in nadaljujejo zdaj svoje zasledovanje. Uplenile so več sto voz in železniških vagonov ter dobole še mnogo drugega ne preštelega plena

Slovenci v šomodski županiji na Ogrskem.

Zgodovinska, narodopisna in književna črtica.

Spisal Anton Trstenjak.

(Dalek.)

Štefanu Kuzmiču je tekla zibel v Strukovcih v železni stolici. Rojstni kraj mu je bil tik štajerske meje. Kje in kdaj je dovršil svoje nauke, ne vemo. Znano nam je namreč samo toliko, da je bil učiteljem v Nemeses ob bližu Kiseca (Günsza) v Šopronski stolici. Leta 1754. je prišel na svetlost njegov: »Vere krstšanske kratki navuk.« Ta katekizem, kateremu je pridejanih nekaj molitev in pesmi, tiskal se je v Hali, torej na Nemškem, kjer so se tiskale vse prve slovenske protestantske knjige, dočim katolički pisatelji niso imeli zvez z Nemčijo.

Ko je prišel v Šurd, bila mu je prva skrb, da si je uredil dom za svojo obitelj. S seboj je vzel očeta si Jurja, kateri mu je umrl 1766. leta in je pokopan na pokopališču v Patru. V Šurdu se je poročil z Ana Marijo, kateri ne vemo priimka. Bila mu je prva

Maršal Ojama je pa ravno ta dan sporočil v Tekio: Vse naše čete so se pomaknile od desnega brega reke Hunho in zasledujejo sovražnika z vso močjo in na vse strani in mu prizadevajo velike izgube. Včeraj pugnale so došle japonske čete, ki so zapustile Puhu in se pomaknile proti severu. 11. t. m. so zadele na umikajočo se močno sovražnikovo kolono. Po kratkem boju so obkolile sovražnika in ga prisilile, da se je vdal. V okolini Mukdene se upira oddelek sovražnika brezupno.

Številnost ruske armade.

Japonski generalni štab ceni število ruskih čet, ki so se borile v bitki pri Mukdenu, na 300 000 mož pešev, 26 000 mož konjenice s 1368 topov. Povprečno je bilo 376 bataljonov s po 800 možmi v boju.

Kapitulacija?

Na zahodu Mukdene sta dve ruski diviziji odrezani od Japoncev in v obupnem položaju. Braniti se moreta le z bajonetom in Japonci pričakujejo, da se vsak čas vdasta.

Japonci v bližini Tielina.

»Daily Telegraph« je dobil v sobotu iz Tokia nastopno poročilo: Neka japonska četa se nahaja okoli 15 milijonov od Tielina in vzhodno od železnice.

General Nogi, ki stoji na skrajnem japonskem levem krilu, si je pridobil mnogo zasluga, zlasti da se je Mukden tako hitro okupiral. Nogi je odbil mnogo protinapadov. Majhen njegov oddelek je premagal celo rusko divizijo. Njegovi ljudje trdijo, da je bila ta bitka v primeri s Port Arturjem le mirovni manever.

Uplenjena russka vojna blagajna?

V nedeljo popoldne se je poročalo »Daily Telegraph«: Ruske izgube na mrtvecih, ranjencih in ujetnikih znašajo 200 000 mož, uplenjenih je nad 500 (?) topov. Tudi mnogo kovanega denarja je prišlo v japonske roke.

Obe diviziji sovražnikovi, ki sta bili obkoljeni zahodno od Mukdene, sta skoraj popolnoma uničeni. V boju mož proti mož so se borili Rusi z obupno hrabrostjo. Japonci so koncentrirali uničenje ogenj na nje in metali nanje tudi ročne granate. Nato so se vdali Rusi v gručah po sto in sto.

Zasledovanja in izgube.

Iz Tokia se poroča »Lokal-Anzeiger«: Rusi se še vedno obupno upirajo na posameznih mestih zahodno od Mukdene; na severu mesta pa jih zasledujejo Japonci z vsemi močmi. Po zadnjih cenitvah znašajo ruske izgube 150 000 mož, 50 000 od teh je ujetih; razum tega so morali Rusi prepustiti nasprotniku 100 topov. Maršal Ojama poroča, da je Kuropatkinova armada docela pobita; vsako uro se vdajajo novi oddelki. Rusko poročilo o zadnjih bojih.

Peterburški telegrafisti agenturi se poroča iz Tielina 12. t. m.: Od 7.

t. m. ob 6. uri zjutraj do 9. t. m. so napadali Japonci rusko levo krilo in postojanke ob reki Šaho. Na tej fronti so imeli velike izgube. Japonci so obkolili pologoma med trdovratnimi boji rusko desno krilo in se bližali cesarskim grobom. 9. t. m. so Japonci napadli v dolgotrajnih naskokih železnice. S trudem se je Rusom posrečilo, da so obdržali vas Nugent v svojih rokah. Japonci strelci so padali na železniški tir.

Da bi odbil obkoljevalno kolono Japoncev od svojega desnega krila, je zbral Kuropatkin velike moči proti Čemitunu, v bližini Siaguze, napadel Japence in stal sam v najhujšem egnju. Močan veter in prah sta ovirala operacije. Vas Čemitun so dobili Rusi v svoje roke, toda Japonci so jih znova napadli in zjednali delni uspeh Rusov. Tega dne so predriči Japonci južne ruske postojanke pri Kuisanu in se pomikali od vzhoda in zahoda proti železnici. Japonci so hoteli obklopiti Mukden, zato je bilo v noči 10. t. m. dano povelenje, umakniti se proti Tielinu. 10. in 11. t. m. se je umikanje nadaljevalo.

10. marca so Japonci nadaljevali z napadi na ruske pozicije pri postaji Chuchitai. Kuropatkin je koncentrirjal južno od Chuchitai konjenico proti vasi Sesintun, ki leži severno od Čemituna. Artiljerijski boj je trajal cel dan. Japonci so obstreljevali 13 kilometrov severovzhodno od Mukdene ležeči Tsuertum. Istočasno so nadlegovali majhni japonski oddelki ruske čete ob strani.

Oku v Mukdenu.

Kakor se poroča iz Londona, je dospel Oku in njegov štab 11. t. m. popoldne v Mukden. Okujeva armada je našla v ruskih bolnicah le 800 ranjenih Rusov in 300 ranjenih Japoncev. Ko so se začeli Rusi umakniti, so začigali Kitajci bolnice in druga poslopja v mestu.

Kitajska ropanja v Mukdenu.

»Novoje Vremja« poroča z bojišča: Ko so zapuščali zadnji ruski vojaki Mukden, navalilo je več sto kitajskih težakov na zaloge rusko-kitajske banke in ropalo po njih. Ker so bili Japonci Rusom takoj za petami, se jim je posrečilo ujeti mnogo roparjev, kateri so precej umrtili.

Nova bitka pri Tielinu?

Reuterjev urad poroča iz Tokija: Zasledovanje ruske vojske se nadaljuje. Domneva se, da se bo vrnila nova bitka v bližini Tielina, kjer bodo Rusi poskusili zadržati Japonce na njihovih hitrih marših. Japonci stote že pri Tielinu. Rusi so vidoma utrujeni in v neretu; baje imajo malo živil in malo municije.

Sestava nove ruske armade.

Iz Petrograda se poroča: V vojno ministrstvo je določeno poročilo, da je promet na železniški progi Samara-Zlatoust transsibirske železnice skoraj popolnoma ustavljen. 2000 zaprtih in

odprtih tovornih voz s pošiljavami na bojišče stoji po postajah. Iz Petrograda se je zauzalo, nadaljnje pošiljave blaga začasno ustaviti, da bo železniška proga prosta za prevažanje nove armade, ki bo po carjevem ukazu štela 500 000 mož. Ker se je začel led po rekah tajati, se bodo vojne potreščine na ladjah dovozale v Mandžurijo.

Francoska poročila o bitki pri Mukdenu.

»Echo de Paris« je dobil 12. t. m. iz Petrograda naslednje poročilo: Brzojavka iz Usithais, železniške postaje dvajset vrst severno od Mukdene, pravi, da se russka armada v lepem redu umika. Kuropatkin ostane z dvema armadnima koroma v Usithai. Ostali del armade koraka v redu po cesti od Fušuna. Russke izgube so enormne; znašajo več nego 1500 častnikov in 70.000 mož na mrtvecih, ranjencih in pogrešanih. Nasprotno pa je trdil neki častnik generalnega štaba, da so russke izgube več nego 100.000 mož in da je sovražnik dobil v roke 100 oblezljivih in 300 poljskih topov. O kaki kapitulaciji Bilderlinga se ne ve nič. To poročilo ni videti pravo. Vojaški in drugi oficijski krogi so vši prestrašeni in preplašeni. Kljub temu je mesto mirno in gledališča so polna.

Parlamentarni položaj.

Brno, 12. marca. V Telčah je imel posl. dr. Stransky volilni shod, na katerem je razpravljal o političnem položaju. Poudarjal je posebno potrebo sporazumljiva med obema narodnostima na Českem in Moravskem. Pri tem je izjavil: »Ni izključeno, da baron Gautsch v doseglo takega sporazumljiva prenosuje svoje ministarstvo v parlamentarno ministarstvo, v katero si pritegne dva Poljaka, dva Čeha in štiri Nemce.« (Kaj pa Jugoslav?) Nadalje je izjavil dr. Stransky, da še ne spada med designirane ministarske kandidate, zato pa lahko o zadevi jasno govoriti. Samoumevno je, da si Čehi vkljub parlamentariziranemu parlamentu obranijo prostoročno. — Potem je prišel v svojem govoru na ogrske razmere ter povedal, da si je Avstrija moralna Ogrska že štirikrat krvavo priboriti dvakrat od Turkov, dvakrat pa od madjarskih revolucionarjev. Od tedaj pa so se razmere tako spremenile, da bi bilo napačno upati, da Habsburžani znova Ogrska pridobe.

Iz odsekov.

Dunaj, 13. marca. V jutrnji seji se začne debata o predlogu posl. dr. pl. Derschatt, naj se izvoli odsek 48 članov, da prouči razmerje med Avstrijo in Ogrsko. Debata bo trajala najmanj dve seji, mogoče pa je tudi, da se dočene šele prihodnji teden. Poljaki bodo baje predlagali, naj se predlog izrodi proračunskemu odseku, vendar pa je skoraj gotovo, da se izvoli samostojni odsek. Pred

jutranjo sejo bodo vsi klubi imeli posvetovanja, kako stališče zavzemajo napram Derschattovemu predlogu. — V železniškem pododseku, ki ima prihodnjo sredo sejo, bo baje železniški minister strogo zaupno razložil, zakaj se je proračun za planinske železnicne prekoračil za tako ogromne svote. Odločevali so vojni ozirni, ker se bodo morale izvesti tudi fortifikatorične naprave.

Krizna na Ogrskem.

Budapešta, 13. marca. V položaju se ni prav nič spremenoilo ter se tudi ni storil nov korak za rešitev krize ne v Budapešti ne na Dunaju, pač pa so v liberalnem klubu deloma odgrnili mramornat kip barona Banffya, ki je bil od 13. decembra l. l. zagrnjen s črnim suknom. Pri razkritiju je rekel minister Berzeviczy Šaljivo: »Rešitev krize se bliža!« — Splošno se opaža, kako vztrajno se razgovarja dr. Wekerle z raznimi politiki. Baje računa na novo večino iz liberalne stranke, liberalnih poslancev iz opozicije ter Hrvatov. — Opozicija zahteva, da se sklici državni zbor 4. aprila.

Dogodki v Macedoniji.

Carigrad, 13. marca. Iz vseh macedonskih okrajev dohajajo poročila o novih vstaških četah, in turške oblasti delajo neprestano, da nevarno gibanje udruži (?). Ker pa so ceste slabe, ni mogoče dovolj hitro dobiti vojakov in orožnikov tja, kjer se pojavijo nemiri. Z meji se skoraj vsak dan poroča, da prestopajo nove vstaške čete na macedonska tla.

Sofija, 13. marca. Pri spopadu med bolgarskimi vstaši v vasi Mesićem so se turški vojaki neusmiljeno maševeli tudi nad bolgarskimi vščani, h katerim so se vstaši zatekli. Streljali so s topom v kneževe hiše ter jih začigali, razen 15 vstašev so ubili tudi toliko vščanov.

Carigrad, 13. marca. Na dvoru so v velikih skrbih, ker so izginili neki komornik, dva sultana, adjutanta, neki divizijski in neki brigadni general. Vsi so baje ušli, a ker so poučeni o vseh vladnih in zasebnih sultanovih načrtih, je sultanov strah opravičen.

Nemiri na Ruskem.

Petrograd, 13. marca. Skoraj v vseh tiskarnah so črkostavci zopet ustavili delo, tako da od danes naprej ne bodo mogli iziti časopisi.

Pariz, 13. marca. Atentator, ki ga je lastna bomba raztrgala v hotelu »Bristol« v Petrogradu, je bil anarhist Cullon ter je prišel iz Rige v Petrograd z namenom, da umori carja (?). Najel si je v hotelu sobo, ki je imela okno na cesto, po kateri bi se moral pripeljati car, ako bi se na povratku iz Carskega sela v Petrograd peljal s kolodvora v svojo palačo. In tu pri oknu je Cullon čakal cele dneve, da vrže bombo v carski voz.

Krakov, 13. marca. Kmetski nemiri v Litavi in Beli Rusiji nara-

ščajo. Kmetje ropajo in požgajo. Bati se je, da napodi spomladi splošni kmetski punt. V gubernijah oreški in kurski ropajo kmetje načrtev početi. Cele gozdove posekajo v eni noči, toliko jih je.

Varšava, 13. marca. Danes bi morali zopet odpreti srednje šole, toda starci in dijaki so za štrajk, dokler še ne uvede poljski učni jezik.

Dopisi.

Iz Gorič. (Se nekaj do datkov v »zgodovini kranjskega učitelja-trpina v XX. stoletju«) Dobro sem se zavedal svojega težavnega stališča v Starem trgu še predno sem prišel tja gori med »dobro znanje Poljanec«, za kar se imam največ zahvaliti nekaj časa v Starem trgu službojočemu tovarišu učitelju g. J. Lokarju v Dobličah. Zato sem bil tam gori zelo — da do skrajnosti oprezen. Staročki »m o g o t c i « vabilo so me zdaj v to, zdaj v drugo krmo (jih je tam kar 5 na kupu), naj pa čaši z njimi »katero z a p o j e m«, naj malec »politik uje m z njimi itd. Šel sem parkrat na ta hinsavska vabilo. Toda kmalu sem spoznal, da jo utegnem na takem potu temeljito zavzeti; zato sem se tej družbi po možnosti izogibal, osobito ker mi je bil prepouščljiv z glasom takto tragično ponesrečeni tovariš-predsednik ravnih gospod nadučitelj Ivan Zapanev. In zategadel sem se — po običajnem svojem vsakdanjem izprehodu — kar zakopal v svoje nočno gnjeze — večkrat že, ko je solnce še visoko na obzoru krožilo. To jih je silno izjilo. Ne boš podaval! Na večer okoli 9. ali 10. ure pridrvi se pred solo — in to se je skoraj vsak večer zgodilo — celo polpa svoriv, pijani pobalinov — razgrajačev. Tam pred mojim stanovanjem napravijo pravi peklenki dirndaj: vpijo, derč se, toljejo, mečejo v šolska okna drobni pesek, kličejo mi vsakojake zbadljive priimeke, kakor: »J a k o b , k o z u , (k o z e l) b é é é , — plešejo, bijeo z nogami ob tla itd. tako, da mi ni bilo moč očesa zatisniti. Večkrat sem po noči kar pobabil posteljino iz posteljnja in bežal žno v šolsko sobo, ki je zazad na nasprotni strani, postlal si tam v zadnji kotiček, da sem saj nekaj moč mogel zadrmati. Vse to počenjanje z menoj slišala sta dobro župnik in kapelan v farovž, kateri je komaj 10 korakov oddaljen od šole, slišal je tudi krajnega šolskega sveta Juri Fugina, čigar hiša sedišča šolskega poslopja in čigar spalnicaje tiki nadučiteljevega stanovanja, slišal je to tretji ud krajnega šolskega sveta J. Koče in drugi. Pa kaj se zgodi? Bridko sem tožil to nečuvano počenjanje z menoj imenovanim udom krajnega šolskega sveta. S ciničnim usmehom so me pogledali in rekli: »To je pri nas že tako! — Seveda, saj velja vse to meni, katerega iz dna duše — da se milo izrazim — mrzite. Če pa bi se bil pritoževal v Črnomelj, zaretačilo bi se bilo nad menoj, kakor nekdaj na Šreklijevu »Gros Že spet teža« — zatoraj sem rajšči trpel, dokler sem m o g e l .

del je za l užiške Srbe, sploh mu je bilo znano vse slavjansko gibanje in delovanje na književnem polju. Reči torej smemo, da je bil Štefan Kuzmič pravi mož za ogrske Slovence.

Štefan Kuzmič ni bil prvi pisatelj v ogrskih Slovencih. Že pred njim sta delovali dva njegova rojaka: Fran Temlin in Mihail Sever. Prvi je bil doma s Krajine, vasi blizu Čankove v tišinski župniji (zdaj cankovski) in je izdal »Györszki Katekizmus« v Hali 1715. leta. Drugi se je porodil v Vaneči, v župniji Sv. Sebastijana (Šebačana) in je poslovenil iz nemščine »Réd Zvelicsanszta«. Tudi ta knjižica je zagledala svetlost v Hali, in sicer 1747. leta. Štefan Kuzmič nam pripoveduje, da je Temlinova katekizma svoje dni videl le dva primerka, in zato mu je bila prva skrb, da je priredil drugo izdajo katekizma. Storil pa je to še prej, nego je prišel v Šurd, a te je bilo 1754. leta, ko je izdal v Šurd, v »Vörre krsztásánzszke krátki návuk.«

(Dalje prih.)

reka Mura. Od Dolenje Lendave pa do Legrada, kjer se izteka Mura v Dravo, vodi ravna pot vedno kraj Mure. Pri Legradu so zavili na levo stran proti Šurd. Ponavljali so to potovanje vsako leto dvakrat, da bi tam prejeli občno odvezo. Mislimo si lahko, da se je ogromno ljudstva zbiralo vsako leto okrog male in neznačne cerkev Šurdanske. Štefan Kuzmič je že v Šurdumu imel dokaj Slovencev iz bližnjih vasi: Mihalyd, Sánd, Liszo, Sz. Péter, Bükkösd, Szt. Pál, Porrog, Pat, Szent Király, Vese in Berény, a zdaj so še prihajali Slovenci iz železne stolice in pridruževali so se jim tudi Mažari iz bližnjih in daljnjih vasi in protestantski Hrvati iz Legrada. Bila je to silna množica naroda, katera se je vsako leto shajala v Šurdum in kateri je bil Štefan Kuzmič, okrog katerega se je zbirala, edina dušna podpora.

Za protestantsko gibanje je torej bil Šurd velikega pomena. Krepili so se tukaj naši Slovenci v svoji veri, okreplčani in potolaženi pa so se spet vračali v svoje rojstne vasi. Mnogo jih

je ostalo stanovnih v veri, katere jih je učil in jim razlagal Štefan Kuzmič, a mnogo je bilo tudi takih, kateri so se naveličali vsakoletnega dolgotrajnega romanja, in so se rajši

Seja „Trg. in obrtna zbornice“.

Ob določeni uri je otvoril predsednik gosp. Josip Lenarčič seja, pozdravil vladnega zastopnika vlad. svetnika g. dr. Kulavca ter imenoval za overovatelje zapisnika zadnje seje zbor. svet. gg. Rakovec in Fürsagerja.

Nato je zbornični tajnik g. dr. V. Murnik prečital zapisnik zadnje seje. K besedi se je oglašil svetnik gosp. Luckmann, ki je naglašal, da nima sicer ničesar ugovarjati proti zapisniku, ni mu pa prav, da se zapisniki takoj pozno vrčajo svetnikom, ko so že vse stvari, o katerih se je v seji obravnavalo, pozabljene, vsled česar je zelo težko dognati, ako ni morda kaj izostalo iz zapisnika, ali sko se je vse sprejelo vanj. Z ozirom na to je govornik predlagal, da se naj sejni zapisniki takoj overovijo, takoj dano v tisk in vroče svetnikom.

Po kratkem pojasnilu predsednikom se je ta predlog soglasno sprejal, nakar se je zapisnik soglasno odobril.

Naznanila predsedstva.

Predsednik g. Lenarčič je naznani, da so svet. gg. Vil. Župančič, Gassner in Tönnies opravili svojo odsotnost in da je trgovsko ministrstvo odobrilo zbornični račun za leto 1903. ter potrdilo od zbornice voljene cenzorje za »Avstro ogrsko banko«.

Svetnik g. Kregar je vložil tri nujne predloge, ki pridejo v razpravo po absolviranju dnevnega reda.

Nato je g. predsednik imel daljši govor o nekaterih gospodarskih vprašanjih splošne važnosti, ki so stala preteklo leto v ospredju, ter o delo vanju zbornice v preteklem letu. Ta govor priobčimo pozneje.

Naznanila tajništva.

Tajnik g. dr. Murnik je poročal, da južna železnica ni ugodila predlogu, da bi se uvedel nov vlak med Židanim mostom in Šiskom, oziroma da se primeroma spremeni do sedanji vozni red, da je železniško ravnateljstvo v Beljaku odgovorilo na pritožbo glede postaje v Podnartu, češ, da ni mogoče spremeniti razmer, proti katerim se pritožuje občinstvo, da se je poštno in brzjavno ravnateljstvo v Trstu obrnil na zbornico, da bi oddala svoje mnenje glede omrežje dostavljanja pri pošti na Kranjskem in glede vpeljave brzjavja pri poštnem uradu na Savi; končno se je društvo, ki izdaja knjige z zaznamkom vseh hotelov v Avstriji, obrnilo na zbornico, da bi mu preskrbelo zaznamek hotelov na Kranjskem, kateri prošnji je zbornica radovale ugodila. Tajnikovo poročilo se je brez debate odobrilo.

Volitve.

Nato se je vršila volitev novega predsedstva. Za skrutinatorja sta bila imenovana svet. gg. Schrey in Rohrmann. Pri volitvi predsednika je bilo oddanih 17 glasov. Za predsednika je bil voljen g. Jos. Lenarčič s 14 glasovi proti 3 glasovom, kijih je dobil g. Kollmann. G. Lenarčič je volitev sprejal ter objavil, da bo vse svoje sili posvetil v prid in korist zbornice, trgovstva in obrtništva. Za podpredsednika je bil voljen g. Fr. Kollmann s 16 glasovi, eden glas je dobil g. Feliks Urbanc. Provizoričnim predsednikom je bil izvoljen s 13 glasovi g. Feliks Urbanc, dočim je dobil do sedanj prv. predsednik 3 glase, g. Schrey pa eden glas; ena glasovnica je bila prazna.

Za pregledovalce računov se na predlog g. svet. C. Pirca volili z vzklikom svetniki gg. Mejač, Rohrmann in Vidmar.

Nato se je sklenilo na predlog in po utemeljevanju zbor. tajnika g. dr. V. Murnika osnovati stalni odsek, ki bi naj ukrepal o vseh najnajnejših stvarach v dogovoru in v sporazumu z zborničnim predsedstvom.

Na predlog g. svet. Iv. Hribarja sta se izvolila kot zbornična zastopnika za komisionalne obravnave radi zagovitve vojaških naturalnih potrebščin do sedanja zastopnika gg. Schrey in Majdič.

(Konec prih.)

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 14. marca.

— Iz Knežaka se nam piše: »Slovenec« z dne 8. t. m. piše glede preivedane volitev za podobčino Knežak sledete: »Županstvo je dobito dolično brzjavko 1. t. m. opoldne. Županstvo je to pač naznailo svojim pristašem, a nobenemu drugemu. To pa bi bilo lahko storilo, ker 1. t. m. ob 4. uri popoldne je bila volitev za podobčino Koritnice, kjer je bilo tudi iz Knežaka de 40 volilev. Tu naj bi bili rekli: Jutri ni volitev v Knežaku, a tega župan ni storil...“ Na to moramo res-

nici na ljubo konstatirati sledete: Že pri podobčinski volitvi v Koritnicih so bili klerikali tako nahujšani, da bi bili kmalu dejansko napadli člana volilne komisije g. Sterleta: Klici: »Veznjim, udarite po njem!“, naval klerikalcev proti volilni mizi, so gotovo za to zadostni dokazi. Sicer se pa bode o tem gotovo še govorilo na drugem mestu. Župan je bil tudi prvočno namanjen povedati pričojočim (40) volilcem že v Koritnicih, da ne bo najbrže drugi dan volitve v Knežaku (dasi i to ni postavno), a spričo tolke razburjenosti, kakor se je bila ravnakor pojivala, je bilo pač zelo umestno, da tega storil, ker bi utegnilo to zanj postati usodno. Pozneje je župan o tem nekaterim osebam, s katerimi je prišel slučajno v dotiko, povedal, a merodajno mesto za take razglase je vzlič temu edino le občinska deska, za katero sta zlasti župnik in kaplan pač dobro vedela, saj sta jo skozi mesec dni skoro vsak dan prihajala gledat. Sicer je pa smešno in neumno trditi, da bi mogla ta malenkost provzročiti — pobiranje! Pravi vzrok temu obžalovanja vrednemu izgredu je in ostane pač večmesečno neprestano hujškanje in nedopustna agitacija tuk. duhovnikov. Da se pa to od njihove strani noče priznati, nam je povsem umljivo.

— „**Med živimi**. Iz notranjskega farovža znana Nežika Meden je po smrti svojega župnika prišla za kuharico v ihanski farovž, nedavno pa se je za prvim svojim gospodarjem preselila med nebeške oleandre. Imela je lepo opravo in 1400 kron v posojilnici. In o tem denarju je opetovan pripovedovala svoji omoženi sestri, da ga dobe otroci sestrinega sina. Povedala je tudi, da ima že tako narejen testament. Ko pa je umrla, prisvojil si je župnik v Ihanu ne lenjo pohištvo, temud tudi branilno knjižico s 1400 kronami, češ, da je rajna Nežika vse njemu podarila kar »med živimi«. O kuharčini oporoki noče župnik ničesar slišati. Sorodnikom pokojnice bi župnik ihanski zelo ustregel, ako bi tako »darovanje« bolj pojasnil s pravnimi dokazi, še bolje pa sorodniki store, ako požreš nega župnika v ta namen povabijo pred sodišče, kjer bo morda le moral knjižico izvleči na dan, četudi tako kislega obraza, kakor je moral to storiti kranjski tehant Koblar.

— **Repertoar slov. gledališča.** Danes zvečer grofa Leva Nikolajeviča Tolstega znamenita drama »Mod temer«. — V soboto, dne 18. t. m., je beneščna predstava v korist kapelniku slovenske opere, g. Hilariju Benišku, in sicer se vprizori Smetanova narodna opera »Poljub«, ki je eden izmed najlepših umotvorov slavnega skladatelja »Prodane neveste«. — V nedeljo, dne 19. t. m., to je na praznik sv. Jožefa, se ponovi opera »Poljub«, popoludne pa se vprizori Schillerjeva »Devica Orleanska« kot dijaška predstava. — Drama študira sedaj veselioigro »Ne v lotrijo in pa izvirno narodno igro »Testament«.

— **Odbor »Splošnega slovenskega društva«** prosil vladu vse cenj. članice, naj vrnejo gotovo tekom 14. dne vse one društvene knjige, ki imajo še staro numeracijo, ker sicer ne bo nikdar mogoče popolnoma preurediti knjižnice. Hkrat javlja odbor iznova, da treba plačati od vseh knjig, ki jih imajo društvene dalje časa kot en mesec, — globo.

— **Zanimiv komorni koncert Glasbene Matice**, v katerem sodeluje slavni komorni kvartet Heroldov iz Prage, obeta biti eden najzanimivejših koncertov letošnje sezone. Na razpolago nam je nebroj ocen na stopovih teh umetnikov iz čeških, nemških in ruskih časopisov. Kvartet je izšel iz šole slavnega »češkega kvarteta« (Hoffmann, Šuk, Nedbal, Wihan) in mu dela prav idealno konkurenco. Igra kvartetistov je tako fina, skrajno minuciozna, pa tako temperamentalna in oduševljena, da je povsod najmuzikalejše občinstvo presenetila. Umetniki kvarteta pa so tudi sami zase veliki virtuozi na svojih instrumentih. Oba vijolinista, Herold in Brož, sta solistično izvrstna zastopnika svojih instrumentov in kot posebno izvrsten se hvali ognjevitimi bračist (vijolist) gospod Vávra.

Berolinski časopisi ne morejo kvarteta prevelati. Berolinski »Lokal Anzeiger« pravi: Naši znani in slavni komorni kvarteti so s praskim Heroldovim kvartetom, ki si je v Beethovenovi dvorani burni uspeh priboril, novo in osto, hudo konkurenco dobili. Gospodje Herold, Brož, Vávra in Škvor so rojeni glasbeniki, ki, kar se tiče tehnike, čistosti intonacije, natančnosti in skupni igri in velikega temperamenta, za svojimi svetovno-slavnimi kolegi »češkega kvarteta« prav nič ne zaostajajo. Tudi pri njih se nahaja prav posebno izbran bračist (vijolist) z velikim, plemenito-krasnim tonom. »Berliner Zeitung« pravi, da je praski kvartet berolinskog občinstva in berolinske komorne kvartete brez Trara-reklame naravnost s svojo mojstrsko igro »napadel« in vse presenetil! Tako lepih ocen nam je iz vseh mest, kjer so do sedaj koncertovali, na razpolago. Zanimivo je, da bi bil pred leti gospod primarij kvarteta Herold skoro prišel za stalno v Ljubljano kot vijolinski profesor k Glasbeni Matici, toda njegova vojaška službena leta so ga zadržala, da ni mogel priti. Komorni koncert bo v petek gotovo krasen, radovedni smo le, ali se med našim občinstvom najde toliko glasbenih razumnikov in priateljev najčiščejših, idealno lepe komorne glasbe, da bi bil obisk za Ljubljano in za Slovence dostoven. Vstopnice se prodajajo pri g. Lozarju na Mestnem trgu, Vsi oni, ki o glasbeni umetnosti in kulturi pri Slovencih resno misljijo, najnikar ne zamude tako čisto krasnega koncerta se udeležiti.

— **„Martrli“ v Tivolskih sprehajališčih.** Ako potuje človek po gorati Gorenji Stajerski ali Tirolski, naleti tako pogosto na takozvane »martrle«, ki v »živih« barvah in besedah naznajajo poznam rodovom, da se je tam na ta ali drugačin kdo ponesrečil. Take table so nekaka svarila, da bodimo na takih krajih previdni ali pa se tako nevarnih potov sploh izognimo. Tudi na Gorenjskem najdemo še dokaj takih tabel z napisi: »Tuki je bil nesrečna smert sturu...« Saj pa se tudi ne manjka na Gorenjskem precej nevarnih klancev, ob katerih je voznikom taka tabla uspešnejši opomin, kakor naslikana — cokla. Da pa je človeško življenje v smrtni nevarnosti tudi na lepo nasutih sprehajališčih v Tivolskem gozdu, pove nam najnovješji »martrli« nad mestnim vodohramom. Tam je najnovješji čas s tremi debelimi kavljili na nežno drevo pribita deska z »umetniško« naslikano Marijino podobo in podpisom: »Für deinen grädigem Schutz«. Ker nismo ničesar slišali o kaki preprečeni nezgodi na teh sprehajališčih, ker sploh še nikoli ni bil na teh potih nihče napaden, niti nadlegovan, nam je ta javna zahvala res zagonetna. Morda za »martrle« še mestna uprava ne ve, dasi se mu bo vsled zarjavelih kaveljinov gotovo posušilo mlado drevo. In mestna policija, ki skrbi za red in varnost tudi na teh sprehajališčih, ali se nič ne čudi taki konkurenca. Sicer bi nič ne imeli proti temu, aki pismojene ženske na vsakem drevo obesijo križ, sv. Florijana ali Boštjana, — ako je prav tako tudi lastnikom gozdu — toda v mestnih sprehajališčih tik ob mestu pa za tujeje gotovo ni posebno vabljivo, ako čitajo, da je tukaj varno življenje le tistega, ki ima na svoji strani »grädigem Schutz« nebeske kraljice. Izroki domišljije kake praznoverne nemške terorjalke — vsekakor zarjavele kot so kaveljni v podobi — ne smejo nadomestovati napredne uprave in vzorne policije.

— **Kranjska podružnica avstr.-pomožnega društva za bojne na pljučih.** Podružnici prispolila sta gosp. Avgust Novak, imejtev tirkve J. Globotschnigg v Želtzničkih kot ustanovnik s petimi letnimi doneski po 100 kron in gosp. Karol Luckmann, ravnatelj kranjske občinske družbe na Javoriku kot podpornik z enkratnim prispevkom 200 kron.

— **Gapon — odkod prihaja?** Ime ruskega svečenika in sedanega revolucionarja, ki je hotel 22 januarja izročiti v imenu delavcev carju peticijo, jeskrajšano izmena Agafon Agathon — Agaon (Αγάθων — dober) Grška črka Θ (theta) se pretvara v rusko Θ (phit), ki se izgovarja kot ph = f, ne pa kot th. V besedi Agaon je zadetni vokal A izpeljal, f pa se izgovarja v maloruskih tredih kot p, torej mate: Gapon. A ker se zadetni G v maloruskih izgovarja mehko kot h, zato se glasi to sedaj po vsem svetu znano ime pravzaprav Gapon. Tako je nastal torej Hipon iz besede Agathon. Nefilog.

— **Javna slovenska pokušnja** v tukajšnji deželni kleti bo jutri v sredo, od 7.—9. ure zvečer. Čanjene obiskovalce opozarjam na novodošne vina rulandece, nemški in laški rizling, cesarsko vinoc (rulandec pomelan z burgundcem), na zelen, pinelo in dr., ki se nahajajo na srednjih in levih stelažah. Vrste, produ-

centi, kraji in letniece so razvidne na posebnih tablicah, obešenih na dotočnih sodčkah.

— **Društvo poštnih uradnikov okrajna skupina „Ljubljana“** je imelo včeraj 13. t. m. pod predsedstvom gosp. višjega poštnega oficijala Drag. Butoraca, svoj letni občni zbor. — Udeležba je bila povsem tako povoljna. — Kot zastopnik tržaškega poštnega ravnateljstva je posetil zborovanje višji poštni komisar gospod Hummel. V novi odbor so bili izvoljeni sledeči gospodje: višji poštni oficijal Butorac, oficijal Hold, Mayer, Sirnik, Tomažin, Zadnik; njihovim namestnikom gospod: poštni kontroller Jenko, oficijal Burjan, asistent Velevič; kot preglednika računov gospoda: oficijal Palčič in asistent Lassbacher. — Za delegata k občemu zborovanju centralnega društva poštnih uradnikov na Dunaju se je izvolil gosp. oficijal Mayer, oziroma v slučaju zadržanja njegovim namestnikom g. oficijal Tomažin.

— **Poroka.** Danes se je poročil c. kr. domobranci nadporočnik gospod Rudolf Maister z gdč. Marijo Stengerjevo, hčerko c. kr. sanitetnega in specjalnega in diplomatičnega posilstva g. dr. Steniga. Iskreno čestitamo!

— **Zaročil** se je jurist gospod Stanko Rudež z gdč Bogomilo Globičnikovo, učiteljico v Št. Jerneju.

— **Iz Toplic na Dolenjskem** se nam piše: Dolenjske Toplice — kako ste prijazne in navidezno zapušcene! Nihče se vas ne spomni v zimskem času. Misliš bi kdo, da vse spi in počiva. Toda to ni tako. Omenili smo že, da se je osnovalo »Balno in pevsko društvo«, katero si prav pridno nabira knjig, uči in vadi v petju, tako da je že nastopilo in pokazalo, koliko se zamore v kratkem času pročuti. Pustno nedeljo je priredilo društvo svoj društveni pevski večer. Ob napovedanih urah se je nabralo vzlje slabemu vremenu polno občinstva. Prišli so celo iz bližnjih in daljnih vasi, tako da so bili vsi kotički do zadnjega natlačeno polni. Pelo se je res jako dobro. Tudi plesa ni manjkalo, kajti plesalci so ratali do ranega jutra. Pred 14. dnevi je priredila »požarna brama« svojo predpustno veselico v prostorih Kneza Auersperga. Tudi tukaj je bilo zelo prijetno in zabavno. Le prehitro je minil čas veselja, dasiravno smo se šele proti jutru poslovili in odšli k počitku.

— **Javni vinski semenj v Krškem.** — Da se vinogradniki krškega okraja in obmejne Stajerske čimprej znebjijo svojega lanskega izbornega vinskega pridelka, se priredejo tudi letosno spomlad javni vinski semenj v Krškem, in sicer prvo sredo po sv. Jožefu, t. j. dne 22. t. m. Začetek ob 9. uri dopoldne. Pred otvoritvijo bo imel deželni potovalni učitelj Fr. Gombac strokovno predavanje o vinarstvu. Zbirališče na vrtu g. Fr. Gregoriča in sicer v slučaju lepega vremena na prostem, ob neugodnem vremenu pa v steklenem salonus. Ker je ponekod še veliko dobrega vina, želeti bi bilo prav obilne udeležbe od strani kupcev. Vsak proučen naj prinese seboj 1—2 litra za prodajo namenjenega vina. Županstva, župniki in učitelji pa deli, naj blagovale ljudstvo pravočasno opozoriti na to prireditve. Pripomiti moramo, da postajajo taki semnji vedno bolj prijubljeni ker je to kupcu in producentu kako prikladen način za sklepanje ugodenih kupoj.

— **Nemški Maribor.** Prijetlj našega lista nam je poslal celo zbirko imen prodajalcev in trgovcev mariborskih, iz katerih se razločno spoznamo, da je Maribor pristno pravilniko mesta. Berimo: Pottschinnig, Sabukoscheg, Zoppoth, Goebetz, Straschill, Lippink, Novak, Krainz, Leskoscheck, Wabitsch, Skala, Tschutschek, Jartschitsch, Lontschatz, Bregar, Wrba, Kokoschinegg, Tschebull, Tschiritsch! Ali ni to vse pristno nemške korenike? Niti enega slovenskega imena! Zato so mariborski edetje vedno na braniku, da se ohrani nemški znajčaj mesta!

— **Javna slovenska narodna knjižnica** na Gorici v Savinjski dolini obstoji eno leto. Knjižnica je ustanovila učiteljstvo dyvorazredne šole na Gorici z dohod

imela tako očarljivo lego, kakor n. pr. Bath. Nadalje vidimo mesta Cambridge, Canterbury, Brighton, Peterborough, Norwich, Lincoln itd. In vsa ta mesta teknujejo med seboj z orjaškimi zgradbami in bogatimi nasadi. Posebno stolne cerkve so tolke, kakršnih nišmo vajeni gledati v ostali Evropi. Angleška se pač glede kurijozitev v vsem meri z Ameriko. — Prihodnji teden potujemo v Kairo, Aleksandrijo, Smirno in Malto.

Izpred tuk. deželnega sodišča. Kazenske razprave pri tuk. deželnem sodišču. 1) Alojz Zupančič, delavec, se je mudil lanskoto leta s svojo ljubico na Hrušici. Če je pri trgovcu Igaciju Weineru na Jeznicah na upanje razno blago in na pravil 75 K dolga. Otdod je izginil in stopil je v Boh. Bistrici v službo. Tu ti tu je osleparil Adolfa Škuca za na up prodano mu oblike in prevoj v znesku 38 K 70 vin., in za 6 K posojila. A tudi tu ga je vzela noč. Prišel je v Solkan in sprejel tam delo. Na enak način je prevaril trgovca Makovec, od katerega je jeman blago na upanje, za 44 K. Tudi Makovec ni dobil od obdožence ne krajcevra povračila. Zupančič je bil obsojen na tri meseca ječe. 2) Peter Gornik, urarski pomočnik v Ljubljani, je takojšnjemu urarju Francetu Zajcu v večkratnih ugrabkih izmaknil srebrno uro, uro budilko srebrni privesek in razne posamezne dele ur. Obsojen je bil na 2 meseca težke ječe. 3) Štefan Bricej zidarski pomočnik v Bizaviku, je prišel rogovalit pred hišo Franceta Babnika. Na Babnikovo vprašanje, kaj da hode, ga je Bricej dregnil z vilami v usta, da mu je predrl lice. Akoravno je imel Babnik motiko v roki, se ni mogel ubraniti napada. Bricej je bil obsojen na 10 mesecev težke ječe. 4) Anton Šeme, delavec v Žalni, je vstopil pri Antonu Kunstu na Perovem brdu za hlapca. Izmaknil je gospodarju zepno uro, dve veržici in par čevljev. V Zupančičevi gostilni v Višnji gori je pa vzel Januza Lohkarju 3 K vreden klobuk. Obdoženec je po storjenem dejanju pobegnil. Šeme, ki je bil že enkrat zaradi hudo delstva goljufijem kaznovan je bil obsojen na 7 mesecev težke ječe. 6.) Jurij Zupančič 19 let stari delavec, je večkrat z domačima hlapcem nočil v hlevu Ivane Treven v Ljubljani. Nekega popoldne je dobro vodoč, da ni hlapcev doma, odprl hlev in jima pobral nekaj oblike. Obsojen je bil na 2 meseca strogega zapora.

Preprečena izselitev. Alojzija Janežičeva, 35 let staro kramarica z Grosupljega, katere mož je v Ameriki, je imela med tem časom ljubavno razmerje z zidarjem Ivanom Bevičem iz Skaručne, in se so ji že pokazali »znaki ljubezni«. Začela je razprodajati blago pod ceno z naklepom, oditi potem s svojim ljubškom s tem denarjem v Ameriko. Orložništvo na Grosupljem je pa o tem obvestilo mestno policijo, češ, da ima pri ljubljanskem veletržcu gospodu F. Urbancu gotovo na blagu dolg, katerega ne misli plačati. Sinoči se je res pripeljala s 7letno hčerkijo v Ljubljano, da bi kupila vozni listek za v Ameriko, kar ji je pa preprečil nadstrelnik Večerin s tem, da jo je sretoval. Aretovanka g. Urbancu res dolguje čez 1000 K na blagu, katero ji je dal iz usmiljenja, da se preživi, prodajat in je imela pri sebi le 170 K, 180 K pa pravi, da jih je dala ljubško, katerega še niso dobili. Odnana bodec. kr. deželnemu sodišču.

Subagent. Na južnem kolidoru službujoči nadstrelnik Nikolaj Večerin je včeraj aretoval Ivana Potočnika iz Črnomeljskega okraja, ker je hotel odpeljati 14 ljudi k agentu Zwilchenbantu v Bazel. Zwilchenbant je Potočniku obljubil dobro provizijo in še vozni listek do Amerike zaston, ako mu jih srečno prileje do tja. Vse to bi bili moralni seveda izseljeni plačati sami. Kdaj se bodo naši ljudje vendar spomnili in se posluževali domačih agentur, ki so vsekakor zanesljivejše, kakor tuge. Potočnik je imel pri sebi čez 700 K denarja.

Tatvine. Domobrancema Ivanu Haslerju in Martinu Mandinou je bil iz odklenjene šupe ukrazen vojaški plăšč in štiftete. Osumljeno je odkuril. — Zasebnici Ivani Gregorinovi je v Trnovskih ulicah št. 6 izpred hiše neznani tat ukradel 11 parov namočenih ženskih nogavic. — Hapcu Francetu Dremlju je dan 12. t. m. zvečer neki tat ukradel iz podstrešja par zimskih škornejev, vrednih 17 kron.

Zakonska nezvestoba, — tatvina — nevarno pretegne. V tozadnje včerajšnjo nočico se je vrinila neljuba pomota. Fran Okoren je imel denar naložen v »Kmetstvo«, ne pa v »Ljudski posojilnicu«, in je tedaj policijo samo ob sebi umevno obvestila »Kmetska posojilnica«, da hoče Okoren dvigniti denar.

Aretovana je bila v soboto v Hrušici Franciska Striglieva iz Majlanda pri Zidanem mostu, ker je začetkom februarja okradla Marijo Golobovo na Glinceh in je bila zaradi tega policijsko preganjana.

Pobegnil je prisiljenec Alojzij Nemes, 26 let star, rodok iz Vrtojbe pri Gorici, od zgradbe hotela »Union«.

Hrvatske novice. Sub auspiciis bo te dni na zagrebškem vseučilišču promoviran sodniški avkultant Mladen Plivarić. — Solo za policaje ustanovi zagrebški župan dr. Amruš. — Mo hameda — odvetnik Dr. Halid beg Hrasnica, potomec stare bosanske pleme rodonine, je dobil dovoljenje, da se naseli za odvetnika v S. rajevu. Vseučilišče študije je izvršil na Dunaju. — Zima v Bosni. V Hrebljini planini so nekemu kmetu volkovi požrli nad 50 ovc. V vasi Opočani pri Županju je snežni plaz zasul hišo s širimi osebami, ki so jih našli mrtve.

Najnovejše novice. — Angleški vojni proračun za leto 1905 in 1906 znaša 29 813.000 funtov šterlingov, t.j. za celo milijon funtov več kot lani.

Milijonska sleparka Chadwick je bila obsojena v 14-letno jebo in v globo 70.000 dolarjev.

Rudolf Alt, 93 etni slikar je umrl včeraj na Dunaju.

Poslopje deželne vlade v Črnovcih je deloma pogoje. Škoda se ceni na 100.000 K. Deželni predsednik je s svojo rodbino šel stanovati k ruskemu konzulu.

Grofica Montignoso se je baje odločila, da sama izroči kralju princezino Moniko.

Tirolski »Bauernbund« odločno zahteva, da se sklene tirolski deželni zbor po Veliki noči.

Na črnih kozah je obolela na Dunaju neka deklica, ki je prišla iz Rusije.

— 200.000 K dolgov je na pravil v Budapešti tovarnar Kotz ter pobegnil.

Parlament v Transvalu.

Kakor poročajo angleški listi, dobre Buri še ta mesec svoj ustavnih parlament. Vsak volilni okraj pošlje po enega zastopnika v parlament. Volilne okraje porazdeli kraljeva angleška komisija. Vsak državljan ima enakoveljavno volilno pravico. Obe transvalski stranki bodoči v parlamentu enako zastopani, namreč vsaka po 18 poslancih.

Vpihanje zraka, nova zdravstvena metoda. Neuralgijo ali živčne bolezni je tako težko ozdraviti kot le malokatero drugo bolezni. Večkrat se rabi mortifj za zmanjšanje bolečine, cesar posledica pa je, da se mnogo na živčih bolnih ljudi vda morfinizmu. V najtežjih slučajih je kritična kirurščina pomoč, da se oboleli živci raztegnejo ali prerežejo. Francoski zdravniki so pa iznali novo sredstvo, ki obstoji v tem, da se vpihava zrak pod kožo toliko časa, da bolečina po neha. V 8 do 10 dneh ta zrak popolnoma izgine. Masiranje obolelih delov telesa pomaga k temu toliko, da je v večini slučajev treba samo enkratnega vpihanja zraka.

Spomenik jablanu. V Washingtonu (Massachusetts) so postavili spomenik v čast Baldinove jablane, ki je tam nastala. Ta jablana je največjega pomena za izvoz severoameriških držav. Stari Indijci so častili drevo, pod katerim je Budha spal. Vsekali so ga v kamen, toda vse v zvezi z Buddbo. Rimljani so častili figovo drevo, na katerem sta obvisela Romul in Rem. Kristjani so zasadili topol, da bi častili spomin ujetja Kristovega. Psom in konjem se postavljajo spomeniki, toda postaviti spomenik kakemu drevesu, ki je le za izvoz velikega pomena, to je mogoče do zdaj samo v premoženju.

Predsednik krajnega šolskega sveta — analphabet. Kje je pač kaj takega mogoč? Kje drugje kakor v strogi klerikalni Tirolski. Pri konstituiranju krajnega šolskega sveta neke občine v briksenskem okraju je bil namreč nedavno izvoljen po prizadevanju domačega župnika za predsednika mož, ki ne zna ne pisati ne brati. Ker je proti volitvi neki član protestiral, odgovoril je krajni šolski svet, da na podlagi zakona ugovor ni dopusten. Po volitvi predsednik niti še vedel ni, da se je tudi sam volil, ker mu je župnik zapisal na listek njegovo ime.

Cudna šola. Na obalih reke La Plata v Južni Ameriki imajo pač najbolj čudno šolo. Po uro in še več so oddaljeni živinski hlevi drug od drugega v sredi Argentinije. Šola je. Učenci prihajajo na konjih, oboroženi s samokresi. Ker učitelja še ni, vadijo se v strelijanju v tarčo. Tu pride učitelj ravno takoj na konju in dobro oborožen. Samokresi se odlože in prične se pouk,

ki pa ne traja predlgo. Po pouku se spet pojuge učenci vsak na svoj samoten stan, in tudi učitelj odrije v drug kraj, kjer je napovedal ravno tako šolo.

Kje je peklo? Francek se je preprial s svojim mlajšim bratom Tončkom ter mu med drugim zaklical »norec! Oče, slišavši pravok, je poklical Francuka k sebi ter mu rekel: »Ali ne veš, da je pisano v sv. pismu: Kdor roče svojemu bratu norec, je zasluzil peklo? Pri tem je oče priložil Francuku par gorkih odprti vrata ter ga pahnil v kuhinjo — k m a m i.

Aji so gliste strupene? Zdravnika James in Mandoril sta dokazala s svojimi poskusmi, da gliste niso strupene. Izvleček različnih glist sta brizgal živalim pod kožo, pa tudi v druge telesne dele, in sama sta uživala jajčeca glist. Nikoli pa se niso pokazali nasledki zastupljenja. Da vsled glist zlasti otroke večkrat glava boli in krč lomi, je iskati vzroka v tem, da delujejo gliste na živčevje. Ker jetični ljudje svojo bolezen velikokrat lahko prenašajo, če imajo trakuljo, se je vobče mislilo, da ima trakuljin sok moč zoperjetko. Poskusi so pa pokazali, da trakuljin sok nima nobenega škodljivega vpliva na mikroorganizme.

Tuji v Stratfordu. Stratford je rojstno mesto Shakespeareja. Statistika dokazuje, da ima Stratford vsako leto najmanj 200.000 K zasluga le zato, ker je Shakespeare tam rojen. Iz vseh delov sveta pride leto in dan v Stratford 20.000 do 30.000 turistov, ki bi drugače izostali, in treba jim je le malo izdati, da zaslubojo mestni prebivalci zgorajšnji znesek. Preteklo leto je bilo 26.510 obiskovalcev.

Dedič 500 milijonov dolarjev. V nekem londonskem hotelu se mudi Anglež Rockefeller, ki je poddedoval po svojem ocetu nič manj nego 500 milijonov dolarjev. Ako bi bil ta denar sami cekini, bi ga ne moglo stekrki mož v vrečah na hrbitu nesti. Tega zlata bi bilo več, nego se ga je dozdaj izkopalo v vseh transvalskih zlatotopih. Stari Rockefeller, njegov oče, je v svoji mladosti še delal po polju, krompir okopaval in žito žel. Ker je bil pa vsestransko delaven in ker je imel povsod izredno srečo, začel mu je denar rasti in pred 20 leti, ko se mu je rodil edini sin, je imel že 12 in pol milijona dolarjev. Premoženje se je vedno večalo in danes se ceni na okroglih 500 milijonov dolarjev. Neki statistiki je izračunal, da se Rockefellerjevo premoženje vsak dan zveča za toliko, da će bi štel bankovce po pet dolarjev, bi jih moral vsako minuto 16 in vsako uru 1000 prešteti to pa 8 ur nepretrgoma. Stari in mladi Rockefelleri živita tako zmerno in so jima razveseljevanja in športi milijonskih krogov docela neznani. Ne kadita in ne pijeta nič. Oče je sina vzgojil silno strogo in skrbel, da je bil vedno pošten, delaven, da se je učil in da ni imel denarja. Po zunanjosti sta oba tako preprosta, da bi jima nihče ne prisodil takega premoženja.

Telefonska in brzjavna poročila. Dunaj 14 marca. Na današnjo sejo poslanske zbornice so prišli vsi ministri v frakih. Ministrski predsednik baron Gauthsch je zbornici predstavil novega domobranskega ministra fcm. Schönaicha. Zbornica je potem takoj začela z razpravo o Derschattovem predlogu, naj se izoli odsek 48 članov, ki se bo bavil z vprašanjem, kako se uredi razmerje med Cislitvansko in Ogrsko. Derschatta je svoj predlog obširno utemeljeval in zlasti osto kritikoval dualizem in uredbo delegacij, a pozitivnih misli ni sprožil. Veliko zanimanje je vzbudil dr. Lecher, ki je pojasnil desperativne razmere v obeh državnih polovicah. Za njim sta govorila Schöpfer in Scheicher. Seja trajala še. Prihodnja seja bo najbrže v petek.

Dunaj 14. marca. Po prizadevanju vojnega ministra Pittreicha se je med dunajsko in med ogrsko vlado doseglo porazumevanje, vsled katerega se zvišajo vojaškim penzionistom starega stila njihovi dohodki, in sicer častnikom in uradnikom do 7. razreda za 10%, gažistom, ki niso v noben razred uvrščeni, pa za 15%. Tega zvišanja po postanejo deležni le polnoma neimoviti penzionisti in mora vsak posameznik za zvišanje posebej prositi in dokazati svoje uboštvo.

Dunaj 14. marca. Prezident poslanske zbornice, grof Vetter, je obolen.

Rusko-japonska vojna.

London 14. marca »Standard« trdi, da se je Kuropatkin že 8. marca hotel umakniti na Tieling, a vojni svet v Petregradu mu je naročil, naj bitko dobojuje.

London 14. marca. Poročila iz Tokio javljajo, da nadaljujejo Japonci zasledovanje ruske armade z vso silo in da so prišli prvi japonski oddelki že na sever nad Tielinom.

London 14. marca. Angleški listi prijavljajo naravnost blaznopravljana poročila o ruskih izgubah. Po teh poročilih bi bila polovica Kuropatkinove armade uničena.

Pariz 14. marca. Listi trde, da se med zastopniki francoskih bank in med russkimi finančnimi ministrstvom ni doseglo porazumljenje glede novega posojila in da so se poganja pretrgala.

Gospodarstvo.

Razpis dobave pragov (švelarjev). C. k. trgovsko ministvo naznana trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da se bo v kratkem vršila na borzi v Bruslju ponudna razprava za dobavo pragov (švelarjev) in drugega lesa za leti 1905. in 1906. V letu 1905. bo dobaviti 142.000 polokroglih brastov ali bukovih pragov in 35.700 kosov hrastovega lesa za temelj posebnim napravam. Leta 1906. bo dobaviti 220.000 brastov in bukovih pragov in 58.500 kosov hrastovega lesa za temelj posebnim napravam. Pojasnila se dobre v pisarni gospoda »de Rudder, Administrateur des Voies et Travaux, II, rue de Louvain, Brüssel« in v pisarni »Commission de Reception du Materiel de la Voie«, 32, rue d'Italie, Brüssel«.

Poslano.*

Javno vprašanje g. Maksu Koželušku akademičnemu slikarju v Kamniku. Ker ne dobim na svoja 3 pisma niti odgovora, Vas tem potom vprašam, kakšno mnenje imate Vi o dani častni besedi, katero ste nesramno prelomili. Dokler ne zadostite svoji dolnosti, Vas imenujem javno podleža brez značaja.

Na Dunaju, 10. marca 1905.

Svetoslav Peruzzi

821

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor dolgača zakon.

Darila.

Družbi sv. Cirila in Metoda so od 1. do 28. februarja 1905 poslali prispevke in darila p. n. gg. in društva: Upravnštvo »Slovenski Narod« v listih od 1., 4., 8., 11., 15., 18. in 25. februarja izkazano znesek skupaj 271 K 52 vin; upravnštvo »Glas Naroda« v letu 1904 izkazana darila po 51 K 20 v; podružnice: v Slov. Bistrici 100 K; ženska v Trbovljah 184 K; moška v Ajdovščini 33 K; ženska v Gorici 100 K; v Mokronogu 110 K; izvenakademška v Gradeu 163 K. Posojilnike: Vzajemno podporno društvo v Ljubljani 200 K; hranilno in posojilno društvo v Ptaju 200 K; v Litiji 30 K. Društva: Čitalnica v Starem trgu pri Ložu prebitek veseljega dohodka 59 K 20 vin. Mohorjan: v Slov. Bistrici 20 K; v Laperju 10 K. Tvrda Ivan Perdan prispevki od prodaje družbinih vžigalnic 1000 K; založništvo družbinega pralnega mila prispevki 42 K

Večja, dobro upeljana prodajalna

s špecerjskim blagom in železnino na
glavnem trgu v Rudolfovem se
proda.
797-2
Pojasnila pri lastniku A. Pauser
v Rudolfovem.

Iščeta se za neko pisarno v
Ljubljani

komptoaristinja in knjigovodinja.

Pogoji pri prvi stenografiji, strejepisje,
popolno znanje slovenščine in nemščine
v govoru in pisavi; pri drugi znanje
dvostroškega knjigovodstva in vseh drugih
komptoarskih del. Obe gospodčini
najdosta iz dobrih hiš. Vstop s 1. aprili
1905.

Pismene ponudbe s prepisi izpri-
čeval na upravnštvo "Slov. Naroda"
pod Šifro "Merkur 100". 820-1

Za razsvetljevanje
vil, gradov, hotelov, tvornic, kavarn itd., povsod kjer ni
plinarne ali električne centrale je najbolj pripraven in od
strokovnih avtoritet priznan
aparat za zračni plin
,Sirius“.
Obrat absolutno brez nevarnosti. Eksplozija izključena. Naj-
cenejši obratni stroški. Postavi se brez koncesije v vsak
prostor. Na stotine referenc. 565-8
Cenovniki gratis.

F. BOTHE & Cie., Dunaj IV., Schäffergasse št. 13a.

VABILO na II. redni občni zbor Delniške stavbene družbe „UNION“ v Ljubljani

dne 30. marca 1905 ob 3. uri popoldne
v dvorani „hotela Union“ v Frančiškanskih ulicah.

Dnevni red:

1. Poročilo upravnega sveta.
2. Poročilo o računskem zaključku za leto 1904.
3. Poročilo nadzorstvenega sveta.
4. Zvišanje delniške glavnice za 600.000 kron z izdajo 1200 delnic III. emisije à 500 kron.
5. Volitev enega člena v upravni svet za dobo enega leta.
6. Volitev 5 članov nadzorstvenega sveta za dobo enega leta.
7. Predlog delničarjev, ki jih mora predlagatelj vsaj 8 dni pred občnim zborom pripraviti upravnemu svetu, ako hoče da pridejo na tem občnem zboru v razpravo.
8. Sprememba pravil: § 3. družbenih pravil, da se razglasiti družbe razglaše v uradnem v Ljubljani izhajajočem listu in še enem ljubljanskem dnevniku.
9. Osnovna glavnica se zviša od 300.000 na 600.000 kron v smislu sklepa občnega zbora od dne 29. januarja 1904.

Delničarji, ki hočejo izvrševati svojo glasovalno pravico, morajo 5 dni pred občnim zborom položiti svoje delnice v pisarni „Zadružne zvezde“ v roke blagajnika družbe „Union“ gosp. I. Jegliča od 9.-11. ure dopoldne (§ 10. zadr. pravil).

Letni računi so na vpogled v smislu določil § 27. družbenih pravil v stavbensi pisarni „hotela Union“ v Frančiškanskih ulicah.

V Ljubljani, dne 14. marca 1905.

Upravni svet.

C. kr. priv.

tovarne za platneno, namizno in damastno blago
NORBERT LANGER & SINI

Sternberk, Oskau, D-Liebau in Hronov n.M.

Zaloge pri
Antonu Šarcu v Ljubljani
Sv. Petra cesta štev. 8
specialna trgovina z opremami za neveste.

Vsi izdelki se prodajajo po tistih
cenah, kakor v tovarni sami.

1289-51

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v CELOVCU.

Kupuje in prodaja
vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, sreček, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Akcijski kapital K 1.000.000.—

Zanesjava in škembuje
izrabane vrednostne papirje in
vnovčuje zapale kupone.
Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitinske kavcije.
Eskempt in inkasso menic.

Podružnica v SPLJETU.

Denarne vloge sprejema
v tekočem računu ali na vložne knjižice proti
ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od
dne vloge do dne vzdiga. 8-30

Promet s čeki in nakaznicami.

Naprodaj je lepo posestvo

na **Veliki Loki** tik deželne ceste ob
vodi preko mostu, 4 minute oddaljeno
od žel. postaje in pošte. Hiša je zidana
ima 5 sob, kuhinjo in klet, dva zidana
hleva za živino, vse z opoko krito in
pod prav v dobrem stanju na novo
prekrit s slamom. Pri posestvu je tudi
njiv za 10 mernikov obsevka in pa gozd.
Na željo tudi več njiv in gozd.

Več se poizve pri lastniku **Aloj-**
ziju Šlajpahu, posestniku v **Veliki**
Loki na Dolenjskem. 818-1

Jšče se dobro idoča manjša

gostilna

Ljubljani v najem.
Ponudbe na upravnštvo "Slov.
Naroda". 788-2

Dobro ohranjena
hiša

s stanovanji v **Ljubljani** s čisto
letno najemščino K 2700 se odda pod
ugodnimi pogoji. — Vprašanja pod
"Zinshaus 3555" na naslov Haasen-
stein & Vogler, Dunaj I. 811-2

Odda se
prodajalni prostor

na lepem prostoru v sredini mesta, pri-
praven za vsako obrt.

Kje — pove upravnštvo "Slov.
Naroda". 757-3

Zgodovinska povest
iz francoskih časov
na Kranjskem

Pod novim orlom!

(ponatis iz "Slov. Naroda")
je izšla!

Ta povest je, izhaja v "Slov.
Narodu", vzbudila mnogo pozornosti in
živo zanimanje po vsej deželi ter smo
jo morali na mnogostransko izrecno
zahtevo izdati v posebni knjigi.

Dobi se edino-le pri

L. Schwentnerju v Ljubljani.
izt's po K 1-60, po pošti K 1-80.

GRAND PRIX
Pariška svetovna razstava 1900.

Svetovnoslavna ustna voda.

Dobiva se povsod. 2921-46

Solidudo blago. Nizke cene.

damiske nogavice, belo in trikot perilo
šake in trikot roba, damiske moske
Bilže, zepeni spodja kleti, predpasnik, Bilže,
Medesčemna novoste!!

z zelen spadofolium gumbom.

Patentovanih krvat

Eduina zaloge

Vedno najnovjejsé krvate.

veliko zaloge modernega blaga

za dame in gospode iz načofi

renomiranih tovar.

Praporca 172-10

Stari trg 5t. 13

RUDOLF JESENKO

Modna trgovina

Pristen

domač BRINJEVEC

preizkušen na deželnem kemičnem pre-
izkuševališču za živila v Ljubljani.

Razpohilja v vsaki množini

IVAN MALI

v Škofji Loki. 236-22

Pijte
Klauerjev

Triglav
„najzdravejši vseh likerjev.“

A 151/4 4

796-2

Oklic.

C. kr. okr. sodišče v Višnji gori naznana, da je dne 20. novembra 1904
umrl v Žalini št. 36 brez oporeke **Anton Hart**.

Ker je sodišču bivališče zapustnikovega sina **Franceta Hart** popolnoma
neznano, pozivlja se taisti, da se v enem letu od spodaj imenovanega dne pri
tem sodišču javi in oglesi za dediča, ker bi se sicer zapuščina obravnavala le
z zglasivimi se dediči in z njemu postavljenim skrbnikom gosp. Karol Plei-
weisom, c. kr. notarjem v Višnji gori.

C. kr. okrajna sodnija Višnja gora

dne 7. sušca 1905.

Ces. kr. avstrijske

državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Izvod iz voznega reda.

Veljavlen ob dne 1. oktobra 1904. leta.

ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. PROGA NA TRBIŽ. Ob 12. uri 24 m ponoči osobni
vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee,
Solnograd, čez Klein-Reiffing v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m
zjutraj osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal
v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reiffing v Steyr, Linc, Budejvice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francov vare, Prago, Lipsko, Ljubljana, Češ Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 54 m dopoldne osobni vlak
v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Solnograd, Lend-Gastein, Zell am See,
Inomost, Bregenc, Curih, Ženeva, Pariz čez Amstetten na Dunaj. — Ob 3. uri 56 m popoldne
osobni vlak v Trbiž, Šmohor, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Klein-
Reiffing v Steyr, Linc, Budejvice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francov vare, Karlove vare, Prago,
(direkti voz I. in II. razr.), Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osobni
vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo (Trst-Monakovo direkti voz I. in II.
razreda). — PROGA V NOVO MESTO IN KOČEVJE. Osobni vlaki. Ob 7. uri 17 m zjutraj v
Novo mesto, Stražo, Toplice, Kočevje, ob 1 uri 5 m pop. istotako. — Ob 7. uri 8 m zvečer v
Novo mesto, Kočevje. — PRIHOD V LJUBLJANO juž. kol. PROGA IZ TRBIŽA. Ob 3. uri 23
m zjutraj osobni vlak z Dunajem čez Amstetten, Monakovo, Franzensfeste, Solnograd,
Linc, Steyr, Ischl, Aussee, Ljubno, Celovec, Beljak, (Monakovo-Trst direkti voz I. in II. razr.). —
Ob 7. uri 12 m zjutraj osobni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 10 m dopoldne osobni vlak z Dunajem
čez Amstetten, Lipsko, Prago (direkti voz I. in II. razreda), Francov vare, Karlove vare, Heb,
Marijine vare, Plzen, Budejvice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Ženevo, Curih, Bregenc,
Inomost, Zell ob Jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, Šmohor, Pontabel. — Ob 4. uri
44 m popoldne osobni vlak z Dunajem, Ljubna, Selzthal, Beljak, Celovec, Monakova, Ino-
mosta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 44 m zvečer osobni vlak z Dunajem, Ljubna, Beljak,
Šmohor, Celovec, Pontabla, čez Selzthal iz Inomosta, Solnograda čez Klein-Reiffing, Že-
stera, Linc, Budejvice, Plzen, Mar. varov, Heb, Francov vare, Prago in Lipskega. — PROGA IZ
NOVEGA MESTA IN KOČEVJA. Osobni vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj iz Novega mesta in
Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m
zvečer istotako. — ODHOD IZ LJUBLJANE drž. kol. V KAMNIK. Mesani vlaki: Ob 7. uri
28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 7. uri 10 m zvečer. — Ob 10. uri 45 m ponoči
samo z nedelj in praznikih in le oktobra. — PRIHOD V LJUBLJANO drž. kol. IZ KAM-
NIKA. Mesani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 10. uri 59 m dopoldne, ob 6. uri 10 m zvečer.
Ob 9. uri 55 m ponoči samo z nedelj in praznikih in le oktobra. — Čas prihoda in odhoda
je označen po srednjeevropskem času, ki je za 2 min. pred krajevnim časom v Ljubljani.

I. Schwentner

knjigotržec

V Ljubljani, Dvorni trg štev. 1.

Naznamjam, da sem prevzel od „Národné Tiskárne“ v Ljubljani
v izključno razprodajo Jurčičeve brane spise, potem letnike
in posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“ in vse one
knjige, katere so izšle valožbi „Národné Tiskárne“. —

Te knjige so:

Josipa Jurčiča zbrani spisi, zvezek I.
do XI, broširani à 60 kr., elegantno ve-
zan à 1 gld.

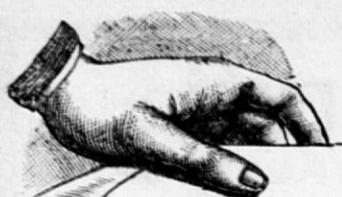
Posamezne številke „Ljubljanskega

Zvona“ po 40 kr.

Zbirka zakonov. I. Kazenski zako-
nik, vezan à 3 gld.

Zbirka zakonov. II. Kaz. pravni red,
vezan à 2 gld. 80 kr.

Zarodkovi zbrani spisi. I. zvezek,<

Rudolf Maister

c. kr. nadporočnik

Mary Maister rojena **Sterger**

peročena.

v Ljubljani, dne 14. marca 1905.

819

Proti debelosti
Nov način notranjega in zunanjega združenja debelosti, brez porabe zdravil in brez premene hrane ali načina življenja.
Da postanete vitti
in si obenem utrdite zdravje, rabite samo pristno italijansko **Ural milo**
ki so je iznašli če kapucinci. — Nič več debelih teles, nič več krepkih bokov, ampak mladostna vittost, harmonična rast in graciozna oblika stasu brez izpremenitve načina življenja. Hrane ni treba preminjati. Ni zdravilo. Preprosto prijetno zdravljenje brez vsake nevarnosti. Prirodni izdelek ki zdravju ne škodi, za kar jamčimo. Prirodni učinek. Samo hvalna priznanja.
Ural milo stane z natančnim navodilom v škatljah s tremi velikimi kosi po 250 gr K 10.—, 6 kosov K 16.—, 12 kosov K 30.— s poštino in carino vred po povzetju, ali če se pošlje denar naprej. Za enkratno zdravljenje je treba vsaj 3 kosov. — Naročila naj se naslavljajo na izključljivo upravičenega tvorničarja
Lodovico Pollak v Milunu (Italija).
Pisma stanejo 2h, dopisnice 10h. — Dopusuje se v vseh jezikih. 417-3

300 jopic po 4 gld.

podvlečene, zadnje mode z balonastimi rokavi; brez konkurence.

1000 deških oblek po . . . 5 gld.

2000 otroških oblek od 1 „ naprej.

Originalne angleške obleke, svršniki, modni telovniki se dobivajo samo v

,Angleškem skladnišču‘

Največja izbira oblek za gospode in dečke in športnih sukenj najfinješe izvršitve kakor tudi najmodernejša damska konfekcija po čudovito nizkih tvorniških cenah.

O. Bernatović

v Ljubljani, na Mestnem trgu štev. 5. 804-3

v najem se da takoj
gostina

gosp. Jos. Jesiha v Medvodah
pod zelo ugodnimi pogoji.

Informacije pri dotičniku. 798-2

Hiša naprodaj.

Prostovoljno se prodaja hiša v Krakovskih ulicah št. 22 s 6 sobami, 2 jedilnima shrambama in 2 kuhinjama. Cena 6000 gld.

Ponudbe M. Š., Na Mivki št. 4 v Ljubljani. 778-2

Najboljši marsala in vino Vermouth dobavljeni direktno iz Italije.

Na zahtevo se določijo vzoreci.

Franc Cascio
Hilšerjeve ulice 3.
886-5

Pravkar izšlo:
Janez Trdina.

Verske bajke, stare in nove.
Bajke in povedi o Gorjancih.

Zbranih spisov knjiga 2. 23-29

Ko je bil začel Trdina v 1. letniku „Ljubljanskega Zvona“ l. 1881. priobčevati svoje bajke in povedi, je ostrelj slovenski svet nad bogato zakladnico domišljije naroda, bivajočega ob dolenskih Gorjancih, začudil pa se je tudi nad obliko, v kateri jih je pisatelj podajal. Snam, slog, jezik, vse je bilo pristno narodno. Nabirajoč narodno blago in priobčujec ga širšemu svetu, ponarodil je pisatelj sam Trdinove spise pripravljeno z mirno vestjo kot najlepši književni dar, in sicer:

„**Bahovi huzari in Iliri**“ broš. 3 K, s poštino 3 K 20 v. eleg. vez. 4 K 50 h, s poštino 4 K 70 h.
Verske bajke in Bajke in povedi o Gorjancih. I. broš. 2 K, s poštino 2 K 10 h, eleg. vez. 3 K 20 h, s poštino 3 K 40 h.

Dobiva se v založništvu
Lav. Schwentnerja
v Ljubljani
Prešernove ulice 3.

Šola v Sostrem se bo zidala.

Dela so cenjena na 17.380 K, katera se bodo oddala na posamezne obrtnike.

Načrti, proračun in pogoji ležijo v pregled pri predsedniku stavbnega odbora **Franc Lipahu v Dobrunjah št. 67 od 5. do 20. t. m.**

Zapečateni oferti bodo poslati predsedniku

z 10% varščino.

do 20. t. m.

Stavbni odbor za zgradbo nove šole v Sostrem

Franc Lipah.

714-5

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1

817-1